

ІНТЕРАКТИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ОСНОВА І ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ КЛЮЧОВИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ

Сухолейстер М. Ю.

*здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти
Приватного вищого навчального закладу
«Міжнародний економіко-гуманітарний університет
імені академіка Степана Дем'янчука»*

Хом'як О. А.

*кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри теорії та методик початкової освіти
Приватного вищого навчального закладу
«Міжнародний економіко-гуманітарний університет
імені академіка Степана Дем'янчука»*

Нова українська школа (Концептуальні засади реформування загальноосвітньої школи), видана МОН, спрямована на створення школи, де реалізовується індивідуалізація навчального процесу, забезпечується неперервність освіти впродовж життя, освіта зорієнтована на розвиток особистості. Формування ключових компетентностей є нагальною потребою сучасної освіти. У концепції Нової української школи (НУШ) передбачено докорінне реформування загальної середньої освіти. Ключова зміна для учнів стосується нових підходів до навчання та змісту освіти. Передусім школа має давати школярам не лише знання, а й уміння їх застосовувати в різних життєвих ситуаціях.

Різні аспекти компетентнісного підходу в процесі навчання учнів вивчали Б. Андрієвський, Л. Калініна, Л. Онищук, О. Саган, О. Стебна, В. Шарко, І. Валуєва, С. Якименко та ін. Проте, актуальним є питання інтерактивних технологій у формуванні ключових компетентностей молодших школярів Нової української школи.

Н. Ничкало дає детальний і всебічний аналіз основних концепцій і звертає увагу на чітке визначення зазначеної мети перспективних філософсько-педагогічних, організаційних і фінансових положень:

1) прийняття нових державних стандартів загальної середньої освіти, які були розроблені враховувати компетентності, необхідні для успішної самореалізації особистості;

2) запровадження принципів педагогіки партнерства, заснованої на співпраці учень-учитель-батьки;

3) підвищення мотивації викладача шляхом підвищення оплати, надання академічної свободи та стимулювання професійного розвитку;

4) впровадження дитино-центричного принципу (орієнтованість на потреби учня);

- 5) удосконалення процесу виховання;
- 6) створення нової структури школи, яка дозволить опанувати новий зміст освіти та набути ряд ключових компетентностей, необхідних для успішної самореалізації особистості;
- 7) децентралізація та ефективне управління загальною середньою освітою, що сприятиме а реальна автономія школи;
- 8) справедливий розподіл державних коштів, що сприятиме рівному доступу всіх дітей до якісної освіти;
- 9) створення сучасного освітнього середовища, яке забезпечить необхідні умови, засоби і технології навчання учнів, вчителів і батьків;
- 10) створення необхідних умов для навчання учнів безпосередньо за місцем проживання, зокрема в сільській місцевості, або забезпечення регулярного підвозу до шкіл [7, с. 89].

В Концептуальних засадах Нової української школи зазначені певні навчальні підходи стосовно формування компетентностей молодших школярів. Треба широко використовувати інтерактивні методи навчання (ігри, громадські та дослідницькі проекти, експерименти, групові завдання тощо). Учні повинні залучатися до командної діяльності, що сприяє їх соціалізації та успішному засвоєнню соціального досвіду. У Новій школі частка проектної, командної, групової діяльності в освітньому процесі повинна збільшитися. Треба враховувати різноманітні варіанти освітнього простору в класі. Освітній простір Нової української школи треба враховувати у процесі ефективного формування компетентностей молодших школярів завдяки інтерактивним технологіям [6, с. 69].

Суть інтерактивного навчання полягає в тому, що навчальний процес здійснюється за умов постійної, активної взаємодії усіх учнів. Це співнавчання, взаємонавчання (колективне, групове навчання у співпраці), де і учень, і вчитель є рівноправними, рівнозначними суб'єктами навчання, розуміють, що вони роблять, рефлексують з приводу того, що вони знають, вміють і здійснюють. У той час як традиційні стратегії викладання покладаються на те, що вчитель надає знання, з інтерактивним навчанням вчителі роблять свій внесок у процес навчання. Інтерактивне навчання як сучасний педагогічний підхід сприяє різноманітному та захоплюючому навчальному досвіду, який не обмежується теоретичними концепціями, а більше акцентує увагу на застосуванні в реальному житті.

Інтерактивне навчання може відбуватися різними способами та за допомогою різних інструментів, включаючи, але не обмежуючись інтерактивними дисплеями, онлайн-платформами, інтерактивними іграми або груповими заходами. Ці форми навчання особливо ефективні для розвитку важливих навичок молодших школярів. У минулому навчання інтенсивно зосереджувалося на запам'ятовуванні фактів і цифр. Сучасні педагогічні стратегії, визнаючи важливість цих необхідних навичок у класі, перейшли до більш значущого досвіду навчання.

Важливим засобом формування ключових компетентностей молодших

школярів є використання сучасних інтерактивних технологій, які забезпечують активну діяльність учнів у процесі опанування навчальним матеріалом, навчають їх формулювати власну думку і правильно висловлювати її, моделювати різні соціальні ситуації, розвивати навички самостійної роботи тощо. До них можна віднести: «Мозковий штурм», «Мікрофон», «Обери позицію», «Акваріум», «Дерево рішень», «Сінквейн», «Колесо фортуни», «Колесо ідей», «Інтелект-карти» тощо [4, с. 83].

Таким чином, учні можуть зосередитися на змісті уроку за допомогою сучасних інтерактивних технологій, наприклад, завершивши урок на інтерактивному дисплеї, підтримуючи та залучаючи молодших школярів, не заважаючи. Крім того, слід також пам'ятати, що інтерактивне навчання, якщо його правильно спроектовано та реалізовано, може задовольнити різні стилі навчання та полегшить усім учням почуватися комфортно в класі.

Попри всі труднощі та значні витрати, реформу освіти періодично проводить кожна розвинена країна. Навіть розвинена країна зазнає серйозних змін в ідеології та економіці. Зважаючи на це, наша країна пережила колосальні зміни в економічній, соціально-політичній, культурній, геополітичній, ментальній сферах. Війна в Україні змусила перейти на дистанційну форму навчання. В таких умовах треба враховувати різні можливості інтерактивних технологій у процесі навчання молодших школярів. Інтерактивні технології є основа і засіб формування ключових компетентностей молодших школярів в умовах Нової української школи.

ЛІТЕРАТУРА

1. Закон України «Про освіту». URL: <http://surl.li/aidiz> (дата звернення: 21.08.2023).
2. Калініна Л.М. Управління новою українською школою. Порівняльна характеристика концептуальних змін. Директор школи. 2017. Т. 1. С. 12-21.
3. Онищук Л.А. Нова українська школа: реалії і перспективи. Український педагогічний журнал. 2018. Т. 1. №. 13. С. 47-53.
4. Полонська Т.К. Формування ключових компетентностей учнів молодшого шкільного віку в контексті Концепції Нової української школи. *Матеріали VII Міжнародної науково-практичної конференції «Інновації в освіті: сучасні підходи до професійного розвитку вчителів іноземних мов»*. 27–28 вересня 2019 р. Ніжинський держ. пед. ун-т імені Миколи Гоголя. Ніжин: Видавець ПП Лисенко М. М., 2019. С. 83-85.
5. Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року. URL: <http://surl.li/kkksz> (дата звернення: 21.08.2023)
6. Mezentseva, Olena (2018). New ukrainian school and waldorf education. Український педагогічний журнал. 4 (16). р. 69-76.
7. Nyckalo N. New Ukrainian School: the Present and the View to the Future. Labor et Educatio. 2017. № 5. С. 89-106.

ПСИХОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ПРОФІЛАКТИКИ ЕМОЦІЙНОГО ВИГОРАННЯ СТУДЕНТІВ-ПСИХОЛОГІВ